การจัดการความเสี่ยงในการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์เอกชน ภาษาอังกฤษ.....

*ณัฐชา ผาสุข**

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์เอกชน 2) เพื่อศึกษาระดับความสำคัญของปัจจัยที่ใช้ในการจัดการความเสี่ยงในการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์เอกชน 3) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างระดับความสำคัญของปัจจัยมีผลต่อการให้สินเชื่อกับระดับความสำคัญของปัจจัยที่ใช้ในการจัดการความเสี่ยงในการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์เอกชน 4) เพื่อเสนอตัวแบบการจัดการความเสี่ยงในการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์เอกชน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 399 คนโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ แบบสอบถามเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาโดยใช้มาตรวัดแบบ Likert Scale 5 ระดับ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ สถิติที่ใช้คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการจัดลำดับ สำหรับการทดสอบสมมติฐานโดยใช้ ความสัมพันธ์เพียรสัน เสนอการจัดการความเสี่ยงในการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์เอกชน ด้วยการวิเคราะห์การถดถอยเชิงซ้อนเชิงพหุคูณ ผลการวิจัย ดังนี้

1. ลักษณะพื้นฐานพนักงานด้านสินเชื่อเป็นเพศหญิง จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 65 อายุ 31 - 40 ปี จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 50 สถานภาพสมรสเป็นโสด จำนวน 110 คิดเป็นร้อยละ 55 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 30,001 - 50,000 บาท จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 40 และส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทำงานด้านสินเชื่อน้อยกว่าหรือเท่ากับ 10 ปี 130 คน คิดเป็นร้อยละ 65

2. ปัจจัยที่มีผลต่อการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ในภาพรวมเฉลี่ย ด้านอุปนิสัยของลูกค้า ด้านความสามารถในการชำระหนี้ ด้านเงินทุน และด้านสถานการณ์ธนาคารให้ความสำคัญลำดับมากที่สุดในการให้สินเชื่อ ส่วนด้านวัตถุประสงค์ของการกู้ และด้านหลักประกันธนาคารให้ความสำคัญมากในการให้สินเชื่อ หากพิจารณาลำดับความสำคัญจากค่าเฉลี่ย พบว่า ลำดับ แรกด้านความสามารถในการชำระหนี้ ด้านเงินทุน ด้านสถานการณ์ ด้านอุปนิสัยของลูกค้า ด้านวัตถุประสงค์ของการกู้ และด้านหลักประกัน เรียงตามลำดับ

3. ระดับความสำคัญของปัจจัยที่ใช้ในการจัดการความเสี่ยงในการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ในภาพรวมเฉลี่ย ด้านความเสี่ยงจากกระบวนการบริหารสินเชื่อ (การวัด และการติดตามความเสี่ยง และด้านสภาพแวดล้อมความเสี่ยงการให้สินเชื่อธนาคารให้ความสำคัญมากในการปล่อยกู้ เว้นแต่ด้านความเสี่ยงจากระบบการควบคุมการให้สินเชื่อ และด้านความเสี่ยงจากกระบวนการให้สินเชื่อธนาคารให้ความสำคัญมากที่สุดในการปล่อยกู้หากพิจารณาลำดับความสำคัญของการบริหารความเสี่ยงจากค่าเฉลี่ย

---

*

พบว่า ลำดับแรกด้านความเสี่ยงจากระบบการควบคุมการให้สินเชื่อ ด้านความเสี่ยงจากกระบวนการให้สินเชื่อ ด้านความเสี่ยงจากกระบวนการบริหารสินเชื่อ (การวัดและการติดตามความเสี่ยง) และด้านสภาพแวดล้อมความเสี่ยงการให้สินเชื่อเรียงตามลำดับ

4. ผลการทดสอบสมมติฐาน ปัจจัยที่ใช้ในการจัดการความเสี่ยงในการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์เอกชนด้านสภาพแวดล้อม ด้านกระบวนการบริหารสินเชื่อ (การวัด และการติดตามความเสี่ยง) และด้านกระบวนการควบคุมสินเชื่อมีความสัมพันธ์กับระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อการให้สินเชื่อในภาพรวมเฉลี่ย ระดับต่ำทิศทางเดียวกัน

5. ตัวแบบการจัดการความเสี่ยงในการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์เอกชน = 18.295 +6.551ด้านสภาพแวดล้อมความเสี่ยงการให้สินเชื่อ +3.077ด้านความเสี่ยงจากระบบการควบคุมการให้สินเชื่อ +1.560 ด้านความเสี่ยงจากกระบวนการบริหารสินเชื่อ (การวัด และการติดตามความเสี่ยง) +0.395ด้านความเสี่ยงจากกระบวนการให้สินเชื่อ

คำสำคัญ : .....

Abstract

The purposes of this research were to evaluate 1) the importance of factors influent for credit risk management factors of Commercial Bank 2) relationship between importance of factors influent for credit risk management factors of Commercial Bank, credit risk Administration model of private commercial bank based on an accidental sampling sample size were 200 bank employees from 5 commercial bank leaders by accidental sampling. Statistical treatments used included frequency, percentage, mean, standard deviation, ranking, Hypothesis tested by Pearson Correlation, and Multiple Regression Analysis to created Risk Management for Credit of Private Commercial Bank. The analysis was conducted by computer program research found that.

1. The majority of credit employees were female 130 respondents (65.0%), their age 31 - 40 years old 152 respondents (50.0%), married status single 110 respondents(55%) ,average income per month more 30,001 - 50,000 Baht 80 respondents (40.0%), and working Experian Less than or equare10 years 130 respondents (65.0%)

2. Finding indicated average overall area of factors influent for credit, customers characteristic, ability pay back, capital, and situation area commercial bank were very high level. But areas of objective of loan, collateral commercial bank were high level. If ranking by mean found that first ability area, capital, situation, characteristic, loan objective and collaterals area respectively.

3. Finding indicated average overall area of risk management factors of Commercial Bank, credit process area, (measure, and risk monitor), and environment area, were high level. But risk control system, and credit process were very high level. Ranking by mean first risk control system, credit process area, (measure, and risk monitor), and environment area respectively.

4. Hypothesis tested found that Finding indicated the relative between risk management factors of Commercial Bank of environment area, credit process measurement and monitor, and

control system with over all area factors influent for credit were low level positive direction.

5. Credit Risk Administration Model of Private Commercial Bank =18.295 + 6.551credit environment + 3.077 process credit risk +1.560 process risk (measurement and monitor) +0.395 control system risk.

Keywords : .....

บทนำ

ในสภาวะปัจจุบัน ระบบการเงินของธนาคาร ซึ่งเป็นสถาบันการเงิน ทำหน้าที่เป็นสื่อกลางระหว่างผู้ออมเงินกับผู้ต้องการใช้เงิน โดยหน้าที่หลักของธนาคาร คือ รับฝากเงิน นอกจากนี้หน้าที่ที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งก็คือ การให้สินเชื่อซึ่งเป็นธุรกรรมหลักที่ส่งผลสำคัญอย่างยิ่งต่อผลกำไรและความเสี่ยงด้านเครดิตของธนาคาร ด้วยเหตุนี้ จากรายงานผลการสำรวจภาวะการปล่อยสินเชื่อของสถาบันการเงินและ Non - banks ในช่วงปีที่ผ่านมา ความต้องการสินเชื่อของธุรกิจโดยรวมเพิ่มขึ้นจากก่อน สอดคล้องกับอัตราการอนุมัติสินเชื่อที่เพิ่มขึ้นตามความต้องการเงินทุนเพื่อฟื้นฟูกิจการหลังอุทกภัย และขยายการลงทุนเพื่อรองรับอุปสงค์ในประเทศที่ขยายตัวต่อเนื่อง การปล่อยสินเชื่อที่เพิ่มขึ้นของสถาบันการเงินนั้นอาจจะเกิดความเสี่ยงที่ไม่คาดคิดได้ เช่น ความสามารถในการชำระหนี้ไม่เป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนด ซึ่งอาจส่งผลกระทบอย่างมากต่อธนาคาร ดังนั้น ธนาคารจะต้องมีการใช้เครื่องมือในการจัดการบริหารความเสี่ยงเพื่อให้มั่นใจว่าสถาบันการเงินมีการดำเนินงานภายใต้สถานการณ์ที่เหมาะสม

อนึ่ง แนวนโยบายของธนาคารแห่งประเทศไทยนั้น ได้มุ่งเน้นให้ธนาคารใช้การสอบทานสินเชื่อเป็นเครื่องมือในการบริหารความเสี่ยง ซึ่งในการสอบทานสินเชื่อนั้นจะต้องใช้พนักงานที่มีความรู้ความสามารถในระดับที่สูงเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ จึงจะทำให้งานที่ออกมานั้นมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานเป็นสิ่งที่สำคัญมาก เนื่องจากประสิทธิภาพของหน่วยงานขึ้นอยู่กับพนักงานในหน่วยงาน เพราะพนักงานมีบทบาทต่อความสำเร็จหรือล้มเหลวในการดำเนินงานของหน่วยงาน และปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานหรือเจ้าหน้าที่ ซึ่งเป็นปัจจัยด้านบุคลากร นอกจากนี้ ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ได้จัดทำแบบสำรวจภาวะและแนวโน้มการปล่อยสินเชื่อ (Credit Conditions Survey) ซึ่งเป็นการสำรวจความคิดเห็นผู้บริหารระดับสูงที่ดูแลงานด้านสินเชื่อของสถาบันการเงินและผู้ประกอบธุรกิจบัตรเครดิตและธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับที่มิใช่สถาบันการเงิน (Non - Banks) โดยสำรวจเป็นประจำทุกไตรมาส ทุกปี เพื่อสร้างความเข้าใจในการวิเคราะห์สินเชื่อที่ครบถ้วนและลึกมากยิ่งขึ้น ซึ่งธนาคารกลางในหลายประเทศได้ทำการสำรวจด้านอุปทาน (Supply) ของสินเชื่อ ซึ่งเกี่ยวข้องกับความเข้มงวดของมาตรฐานในการปล่อยสินเชื่อ ปัจจัยที่มีผลกระทบ รวมทั้ง เงื่อนไขในการให้สินเชื่อด้านอุปสงค์ของสินเชื่อ ซึ่งเป็นภาวะและปัจจัยที่ส่งผลต่อความต้องการสินเชื่อ รวมถึงแนวโน้มการปล่อยสินเชื่อในอนาคตข้างหน้าว่าจะมีทิศทางเข้มงวดมากน้อยเพียงใด ความต้องการสินเชื่อเป็นอย่างไร รวมทั้งความกังวลต่อคุณภาพสินเชื่อเปลี่ยนแปลงไปหรือไม่

จากการศึกษา ธปท. ได้ร่วมมือจากธนาคารพาณิชย์ไทย สาขาธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศและสถาบันการเงินเฉพาะกิจ จำนวน 25 แห่ง และในปี 2554 - 2556 ได้เพิ่มการสำรวจกลุ่มผู้ประกอบธุรกิจบัตรเครดิตและธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคล ภายใต้การกำกับที่มิใช่ธนาคาร (Non - Banks) อีก 24 แห่ง เพื่อให้มีความครอบคลุมมากยิ่งขึ้น ซึ่งพบว่า ในไตรมาส 2 ปี 2556 สินเชื่อของระบบธนาคารพาณิชย์ยังคงขยายตัวในอัตราสูง แต่ชะลอลงอยู่ที่ร้อยละ 12.8 จากระยะเดียวกันปีก่อน ตามภาวะเศรษฐกิจที่ชะลอตัวจากอุปสงค์ในประเทศและการส่งออก อย่างไรก็ดี

สินเชื่อธุรกิจ (สัดส่วนร้อยละ 69.9 ของสินเชื่อรวม) ขยายตัวในอัตราใกล้เคียงกับไตรมาสก่อนที่ร้อยละ 10.1 จากการกู้ยืมรายใหญ่บางราย โดยสินเชื่อธุรกิจมีการขยายตัวเพิ่มขึ้นในภาคการพาณิชย์ และอุตสาหกรรมการผลิต ขณะที่สินเชื่อ SME (สัดส่วนร้อยละ 36.7 ของสินเชื่อรวม) ขยายตัวชะลอลงที่ร้อยละ 14.9 สำหรับสินเชื่ออุปโภคบริโภค (สัดส่วนร้อยละ 30.1 ของสินเชื่อรวม) ขยายตัวชะลอลงที่ร้อยละ 19.5 จากสินเชื่อรถยนต์ที่การส่งมอบรถยนต์ภายใต้โครงการรถคันแรกทยอยหมดลง ขณะที่สินเชื่อส่วนบุคคลและบัตรเครดิตยังคงขยายตัวต่อเนื่องตามความต้องการใช้จ่ายของผู้บริโภค และการแข่งขันให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ สินเชื่อที่ยังขยายตัวได้ต่อเนื่องและมากกว่าการระดมเงินผ่านเงินฝาก ตั๋วแลกเงิน (Bill of Exchange : B/E) และเงินกู้ยืม ส่งผลให้สัดส่วนสินเชื่อต่อเงินฝาก B/E และเงินกู้ยืมเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 89.9 คุณภาพสินเชื่ออยู่ในเกณฑ์ดี สินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (Non - Performing Loan : NPL) มียอดคงค้าง 263.9 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นจากก่อน 7.9 พันล้านบาท อย่างไรก็ดี สัดส่วน Gross NPL และ Net NPL ต่อสินเชื่อรวมทรงตัวที่ร้อยละ 2.2 และร้อยละ 1.0 ตามลำดับ สำหรับสินเชื่อจัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ (Special Mention Loan : SM) มียอดคงค้าง 260.1 พันล้านบาท เพิ่มขึ้น 8.8 พันล้านบาท ส่วนใหญ่เป็นสินเชื่ออุปโภคบริโภค โดยเฉพาะสินเชื่อรถยนต์ สัดส่วน SM ต่อสินเชื่อรวมจึงเพิ่มขึ้นเป็น ร้อยละ 2.2 ทั้งนี้ ธนาคารพาณิชย์มีการกันเงินสำรองเพิ่มขึ้นมากเพื่อรองรับความไม่แน่นอนของภาวะเศรษฐกิจในอนาคต ส่งผลให้สัดส่วนเงินสำรองที่มีต่อเงินสำรองพึงกันเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 162.5 ระบบธนาคารพาณิชย์มีกำไรสุทธิ 58.1 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นจากก่อน จากรายได้ดอกเบี้ยและกำไรจากการขายบริษัทย่อยของธนาคารพาณิชย์ ทั้งนี้ หากไม่รวมกำไรจากการขายบริษัทย่อยดังกล่าว ระบบธนาคารพาณิชย์มีกำไรสุทธิ 45.8 พันล้านบาท ลดลงจากก่อน 6.6 พันล้านบาท หรือร้อยละ 12.5 จากการตั้งสำรองหนี้สงสัยจะสูญที่เพิ่มขึ้นมาก ส่งผลให้อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์เฉลี่ย (Return on Asset : ROA) ลดลงเหลือร้อยละ 1.2 ขณะที่อัตราส่วนรายได้ดอกเบี้ยสุทธิต่อสินทรัพย์เฉลี่ย (Net Interest Margin : NIM) เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 2.49 มาอยู่ที่ร้อยละ 2.53 จากรายได้ดอกเบี้ยที่เพิ่มขึ้นตามสินเชื่อที่ขยายตัวสูง โดยเฉพาะสินเชื่ออุปโภคบริโภคซึ่งให้อัตราผลตอบแทนสูงกว่าสินเชื่อประเภทอื่น ซึ่งระบบธนาคารพาณิชย์มีเงินกองทุนแข็งแกร่ง เงินกองทุนเพิ่มขึ้นจากกำไรที่มีอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ดี สินทรัพย์เสี่ยงที่ขยายตัวสูง ส่งผลให้อัตราส่วนกองทุนทั้งสิ้นและอัตราส่วนเงินกองทุนชั้นที่ 1 ต่อสินทรัพย์เสี่ยงทรงตัวที่ร้อยละ 15.7 และร้อยละ 12.3 ตามลำดับ

จากการศึกษา อาจกล่าวได้ว่า การจัดการความเสี่ยงด้านสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์นั้น เป็นธุรกิจที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการบริหารความเสี่ยง โดยความเสี่ยงเกิดขึ้นได้จากการให้สินเชื่อจากปัจจัยด้านการตลาด หรือจากกระบวนการในการดำเนินธุรกิจ และเป้าหมายในการทำธุรกิจ คือการสร้างความมั่งคั่งให้แก่ผู้ถือหุ้น ซึ่งธนาคารจะต้องทำธุรกิจเพื่อให้เกิดผลตอบแทนที่เหมาะสมกับความเสี่ยง ในขณะเดียวกันธนาคารจะต้องยอมรับความเสี่ยงในระดับหนึ่ง โดยจะต้องมีนโยบายการบริหารความเสี่ยงอย่างครอบคลุม กล่าวคือ ความเสี่ยงของธนาคารพาณิชย์ ซึ่งเป็นหลักความเสี่ยงในด้านกลยุทธ์ ความเสี่ยงด้านตลาด ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการและความเสี่ยงด้านเครดิต รายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk)

คือความเสี่ยงที่เกิดจากการกำหนดแผนกลยุทธ์ แผนดำเนินงาน และการนำไปปฏิบัติที่ไม่เหมาะสม หรือไม่สอดคล้องกับปัจจัยภายในและสภาพแวดล้อมภายนอก อันส่งผลกระทบต่อรายได้เงินกองทุน หรือการดำรงอยู่ของกิจการ

2. ความเสี่ยงด้านตลาด (Market risk)

ความเสี่ยงที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าของตราสารทางการเงินที่ธนาคารถือครอง เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงปัจจัยตลาด เช่น อัตราดอกเบี้ย อัตราแลกเปลี่ยน ความเสี่ยงจากราคา (price risk)

2.1 ธนาคารต้องกำหนดนโยบายบริหารความเสี่ยงด้านตลาดให้สอดคล้องกับกลยุทธ์ของธนาคาร

2.2 กำหนดเพดานความเสี่ยงด้านตลาดสูงสุดที่ยอมรับได้

2.3 มีการประเมินมูลค่าตามราคาตลาดทุกสิ้นวัน (Mark to the market)

ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง (Liquidity Risk)

3. ความเสี่ยงที่ธนาคารไม่สามารถชำระหนี้สินและภาระผูกพันเมื่อถึงกำหนด เนื่องจาก

3.1 ไม่สามารถเปลี่ยนสินทรัพย์ให้เป็นเงินสดได้

3.2 ไม่สามารถจัดหาเงินทุนได้เพียงพอ

3.3 ธนาคารควรแสวงหาแหล่งเงินทุนเพื่อสภาพคล่องที่หลากหลาย ทั้งจากตลาดเงินและตลาดทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศ

4. ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ (Operational Risk)

ความเสี่ยงที่จะเกิดความเสียหายเนื่องจากการระบบการกำกับดูแลและควบคุมที่ดีหรือขาดธรรมาภิบาลในองค์กร เช่น การทุจริต ความล่าช้าในการปฏิบัติงาน

4.1 มีสาเหตุมาจากกระบวนการปฏิบัติงาน บุคลากร หรือปัจจัยภายนอก เช่น น้ำท่วม ธนาคารถูกปล้น หรือระบบคอมพิวเตอร์เสียหาย ธนาคารจะกำหนดมาตรฐานการจัดการปัญหาอย่างไร

4.2 วิธีลดความเสี่ยง ธนาคารต้องเน้นการฝึกอบรมพนักงาน การปรับปรุงระบบงานเพิ่มระบบการตรวจสอบในระดับปฏิบัติการ

ความเสี่ยงด้านเครดิต (Credit Risk)

5. ความเสี่ยงที่เกิดจากการที่คู่สัญญาของธนาคารไม่สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขและข้อตกลงในสัญญา ทำให้ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนด ส่งผลเสียหายต่อธนาคาร ซึ่งอาจมีสาเหตุหลายประการ ได้แก่

5.1 ความเสี่ยงจากการกระจุกตัวของการให้สินเชื่อ

- ธนาคารอาจกำหนดวงเงินสินเชื่อสูงสุดสำหรับอุตสาหกรรมแต่ละประเภท (Sector limit) เพื่อไม่ให้สินเชื่อกระจุกตัวทั้งในกลุ่มลูกค้ารายใหญ่ หรือกลุ่มอุตสาหกรรมใดมากเกินไป และ Single lending limit ไม่เกิน 25% ของเงินกองทุน

5.2 ความเสี่ยงจากคุณภาพสินเชื่อ

- ธนาคารต้องปรับปรุงกระบวนการนโยบายสินเชื่อให้มีประสิทธิภาพ

- มีการติดตามดูแลสินเชื่อหลังการอนุมัติอย่างใกล้ชิด

- มีกระบวนการตรวจสอบคุณภาพสินเชื่อของลูกค้าอย่างสม่ำเสมอ

- การเร่งปรับปรุงโครงสร้างหนี้สำหรับลูกหนี้ NPL

- การเร่งจำหน่าย NPA

5.3 ความเสี่ยงจากมูลค่าหลักประกัน

ธนาคารต้องดูแลควบคุมการประเมินราคาหลักประกันอย่างเข้มงวด และติดตามการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าหลักประกันอย่างใกล้ชิด (ตัวอย่างที่เห็นได้ชัด คือ subprime crisis)

5.4 ความเสี่ยงจากการเกินวงเงินของคู่สัญญา

- ธนาคารต้องเข้มงวด ไม่ให้สินเชื่อเกินกว่าวงเงินที่กำหนดไว้

ในส่วนของปัจจัยความเสี่ยงของธุรกิจนั้น อาจกล่าวได้ว่า เป็นปัจจัยเสี่ยงเกี่ยวกับอุตสาหกรรม ความเสี่ยงที่เกิดจากการทำธุรกิจ (business risk) และ

สินเชื่อทั่วไป ซึ่งอาจเป็นปัญหาเงินกู้ของสินเชื่อระยะสั้น เช่น นำสินเชื่อระยะสั้นไปลงทุน ในการเพิ่มยอดขายเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ทำให้กิจการต้องผลิตเพิ่มขึ้นมาก อาจทำให้ขาดแคลนเงินสดได้ การขยายตัวของลูกหนี้การค้า ทำให้เงินลงทุนในลงทุนไม่พอ และอาจเกิดหนี้สูญเพิ่มได้ การดำรงสินค้าคงเหลือไว้มากเกินไปและธุรกิจไม่เป็นไปตามที่คาดหวังไว้ ในขณะที่สินเชื่อระยะยาว อาจมีปัญหาความล่าช้าในการดำเนินงาน เช่น การก่อสร้างล่าช้า ปัญหาด้านการตลาด สินค้าไม่ได้รับความนิยม เช่น ไม่มีผู้เช่าพื้นที่ในห้าง ลงทุนในสินทรัพย์ถาวรมากเกินไปมีการแข่งขันสูง ทำให้เกิดการตัดราคา กำไรเหลือน้อย ความสามารถในการชำระหนี้ลด หรือนำเงินไปลงทุนทางอื่น เช่น ซื้อที่ดินหวังเก็งกำไร เป็นต้น นอกจากนี้ ข้อกำหนดของสินเชื่อ (Covenants) เพื่อลดความเสี่ยง ธนาคารสามารถออกข้อกำหนดของสินเชื่อ ทั้งให้ลูกหนี้กระทำและห้ามกระทำเพื่อสร้างความมั่นใจว่าธุรกิจจะรักษาความเข้มแข็งทางการเงินและสภาพคล่องให้เพียงพอ หากลูกหนี้ทำไม่ได้ตามเงื่อนไข ธนาคารจะตักเตือน ปรับ และท้ายที่สุดสามารถยกเลิกการให้สินเชื่อได้

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยในฐานะที่เป็นพนักงานของธนาคารไทยพาณิชย์และเกี่ยวข้องกับด้านสินเชื่อเกิดแรงบัลดาลใจให้ทำวิจัยค้นหาระดับความสำคัญระดับความสำคัญของปัจจัยในการพิจารณาให้สินเชื่อและการจัดการความเสี่ยงในการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์อย่างไร ซึ่งผลการวิจัยจะเป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาด้านการให้สินเชื่อและการบริหารความเสี่ยงของธนาคารพาณิชย์ และจัดทำตัวแบบในการจัดการความเสี่ยงของธนาคารพาณิชย์ ซึ่งจะเป็นแนวทางในการพัฒนาระบบการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์และลูกค้าของธนาคารพาณิชย์ ซึ่งจะเป็นผลดีต่อประชาชน ท้องถิ่น สังคม และประเทศไทย

ปัญหาของการวิจัย

1. ในปัจจุบันธนาคารพาณิชย์ดำเนินการทางการเงินให้กับกลุ่มลูกค้าทั่วไปซึ่งมีความสำคัญในการบริหารทางการเงินนั้น ควรมีให้ความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อการให้สินเชื่ออย่างไร

2. ธนาคารพาณิชย์ควรให้ความสำคัญของปัจจัยที่ใช้ในการจัดการความเสี่ยงในการให้สินเชื่อของธนาคารอย่างไร

3. ธนาคารพาณิชย์ควรมีความสัมพันธ์ระหว่างระดับความสำคัญของปัจจัยมีผลต่อการให้สินเชื่อกับระดับความสำคัญของปัจจัยที่ใช้ในการจัดการความเสี่ยงในการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์เอกชนเป็นอย่างไร

4. ตัวแบบที่ใช้ในการจัดการความเสี่ยงในการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์เอกชนเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์เอกชน

2. เพื่อศึกษาระดับความสำคัญของปัจจัยที่ใช้ในการจัดการความเสี่ยงในการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์เอกชน

3. เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างระดับความสำคัญของปัจจัยมีผลต่อการให้สินเชื่อกับระดับความสำคัญของปัจจัยที่ใช้ในการจัดการความเสี่ยงในการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์เอกชน

4. เพื่อเสนอตัวแบบการจัดการความเสี่ยงในการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์เอกชน

สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐาน ที่ 1 ระดับความสำคัญของปัจจัยในการพิจารณาให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์เอกชนมีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่ใช้ในการจัดการความเสี่ยงในการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์เอกชน

สมมติฐาน ที่ 1.1 ระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์เอกชนมีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่ใช้ในการจัดการความเสี่ยงในการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์เอกชนด้านสภาพแวดล้อมการจัดการความเสี่ยงด้านสินเชื่อ

สมมติฐาน ที่ 1.2 ระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์เอกชนมีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่ใช้ในการจัดการความเสี่ยงในการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์เอกชนด้านกระบวนการให้สินเชื่อ

สมมติฐาน ที่ 1.3 ระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์เอกชนมีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่ใช้ในการจัดการความเสี่ยงในการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์เอกชนด้านกระบวนการบริหารสินเชื่อ (การวัด และการติดตามความเสี่ยง)

สมมติฐาน ที่ 1.4 ระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์เอกชนมีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่ใช้ในการจัดการความเสี่ยงในการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์เอกชนด้านระบบการควบคุมการให้สินเชื่อ

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยที่ใช้ในการจัดการความเสี่ยงในการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์เอกชนมีความสัมพันธ์กับตัวแบบใช้ในการจัดการความเสี่ยงในการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์เอกชน

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา ในการวิจัยครั้งนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาวิจัยนี้จะมุ่งเน้นศึกษาวิเคราะห์หาระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์เอกชน ระดับความสำคัญของปัจจัยที่ใช้ในการจัดการความเสี่ยงในการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์เอกชน หาความสัมพันธ์ระหว่างระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อการให้สินเชื่อกับระดับความสำคัญของปัจจัยที่ใช้ในการจัดการความเสี่ยงในการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์เอกชน และเสนอตัวแบบปัจจัยที่ใช้ในการจัดการความเสี่ยงในการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์เอกชน

2. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ พนักงานด้านความเสี่ยงสินเชื่อของ 5 ธนาคารชั้นนำ ประกอบด้วย ธนาคารไทยพาณิชย์, ธนาคารกสิกร, ธนาคารกรุงเทพ, ธนาคารทหารไทย และธนาคาร กรุงศรี จำนวน 399 คน ประชากรการวิจัยเชิงคุณภาพ ประกอบด้วย

1) นายหยกพร ตันติเศวตรัตน์ รองผู้จัดการใหญ่ กลุ่มบริหารสินเชื่อ ธนาคารไทยพาณิชย์

2) นายสมเกียรติ ศิริชาติไชย ประธานบริหารสินเชื่อ ธนาคารกสิกรไทย

3) นายสิงห์ ตังทัตสวัสดิ์ ประธานบริหารสินเชื่อ ธนาคารกรุงเทพ

4) คุณสมนึก วิวัฒนะ คณะกรรมการบริหารสินเชื่อ ธนาคารทหารไทย

5) นายพูลพัฒน์ ศรีเปล่ง ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่อาวุโส สายบริหารสินเชื่อ ธนาคารกรุงศรีอยุธยา

3. ขอบเขตด้านสถานที่

สถานที่ที่ใช้ในการวิจัย คือที่ทำงานของฝ่ายบริหารความเสี่ยงสินเชื่อธนาคารชั้นนำ ประกอบธนาคารไทยพาณิชย์, ธนาคารกสิกร, ธนาคารกรุงเทพ, ธนาคารทหารไทย และธนาคารกรุงศรีในเขตกรุงเทพมหานคร

4. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาการทำวิจัยระหว่างเดือนตุลาคม พ.ศ. 2556 - สิงหาคม พ.ศ. 2557 และทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเดือนมกราคม - เมษายน พ.ศ. 2557

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ พนักงานด้านสินเชื่อของ 5 ธนาคารชั้นนำ ประกอบ

ธนาคารไทยพาณิชย์, ธนาคารกสิกร, ธนาคารกรุงเทพ, ธนาคารทหารไทย และธนาคารกรุงศรี จำนวน 399 คน

กลุ่มตัวอย่าง

เนื่องจากประชากรมีความหลากหลายและแตกต่างกันดังนั้นผู้วิจัย จึงคำนวณขนาดของตัวอย่างจากประชากร ดังต่อไปนี้

กลุ่มตัวอย่าง (Sample size) สำหรับการวิจัยครั้งนี้ เนื่องทราบจำนวนที่แน่นอนของประชากรกลุ่มนี้ จึงใช้สูตรการคำนวณหากลุ่มตัวอย่าง แบบทราบจำนวนประชากร ที่ระดับความเชื่อมั่น ที่ร้อยละ 95 และยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อนในการเลือกกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 5

เมื่อได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 200 ตัวอย่างแล้ว ในการเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้กำหนดขั้นตอนการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่ได้จัดเตรียมไว้นำไปเก็บข้อมูลจากพนักงานธนาคารด้านสินเชื่อ 5 แห่งจนครบ กลุ่มตัวอย่าง 200 คน

1. ธนาคารไทยพาณิชย์ ผู้วิจัยสอบถามจากพนักงานที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการให้สินเชื่อในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 40 คน โดยสอบถามวันละ 4 คน จำนวน 10 วัน

2. ธนาคารกสิกรไทย ผู้วิจัยสอบถามจากพนักงานที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการให้สินเชื่อในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 40 คน โดยสอบถามวันละ 4 คน จำนวน 10 วัน

3. ธนาคารกรุงเทพ ผู้วิจัยสอบถามจากพนักงานที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการให้สินเชื่อในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 40 คน โดยสอบถามวันละ 4 คน จำนวน 10 วัน

4. ธนาคารทหารไทย ผู้วิจัยสอบถามจากพนักงานที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการให้สินเชื่อในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 40 คน โดยสอบถามวันละ 4 คน จำนวน 10 วัน

5. ธนาคารกรุงศรีอยุธยา ผู้วิจัยสอบถามจากพนักงานที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการให้สินเชื่อในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 40 คน โดยสอบถามวันละ 4 คน จำนวน 10 วัน

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลปฐมภูมิและข้อมูลทุติยภูมิเพื่อช่วยสร้างความเข้าใจพื้นฐานในการศึกษาช่วยออกแบบสอบถาม ตลอดจนช่วยให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้นโดยมีแหล่งที่มาของข้อมูล ดังนี้

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก และแบบสอบถามโดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 200 คน ซึ่งจะดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างตามที่ได้กำหนดไว้จนครบตามจำนวน

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นการค้นหาข้อมูลจากเอกสารและวารสารที่สามารถอ้างอิงได้ ผลงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงแหล่งข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต เพื่อประกอบการสร้างแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิจัยเชิงปริมาณด้วยการสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือที่สำคัญ กล่าวคือ เมื่อเก็บรวบรวมแบบสอบถามกลับมา นำแบบสอบถามดังกล่าวมาประมวลผล และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ด้วยเครื่องโปรแกรมคอมพิวเตอร์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย

1. ค่าสถิติความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) ใช้วิเคราะห์ลักษณะพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

2. ค่าเฉลี่ย เพื่อประเมินระดับความสำคัญปัจจัยที่มีผลต่อการให้สินเชื่อ การจัดการความเสี่ยงในการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์เอกชน

3. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้ควบคู่กับค่าเฉลี่ย เพื่อให้ทราบและแสดงถึงลักษณะการกระจายของข้อมูลระดับความสำคัญปัจจัยที่มีผลต่อการให้สินเชื่อ การจัดการความเสี่ยงในการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์เอกชน

4. การจัดลำดับ (Ranking and File) ใช้ในการจัดลำดับของระดับความสำคัญปัจจัยที่มีผลต่อการให้สินเชื่อ การจัดการความเสี่ยงในการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์เอกชน

5. ค้นหา ตัวแบบการจัดการความเสี่ยงในการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์เอกชน ด้วยการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ (Multi Regression Analysis) การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างระดับความสำคัญปัจจัยที่มีผลต่อการให้สินเชื่อกับการจัดการความเสี่ยงในการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์เอกชน

ผลการวิจัย

1. ลักษณะพื้นฐานพนักงานด้านสินเชื่อ พบว่า ส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศ หญิง จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 65 ส่วยใหญ่อายุ 31 - 40 ปีจำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 50 สถานภาพสมรสเป็นโสด จำนวน 110 คิดเป็นร้อยละ 55 ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 30,001 - 50,000 บาท จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 40 และส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทำงานด้านสินเชื่อ10 ปี น้อยกว่าหรือเท่ากับ 130 คน คิดเป็นร้อยละ 65

2. ปัจจัยที่มีผลต่อการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ในภาพรวมเฉลี่ย ด้านอุปนิสัยของลูกค้า ด้านความสามารถในการชำระหนี้ ด้านเงินทุน และด้าน.สถานการณ์ธนาคารให้ความสำคัญลำดับมากที่สุดในการให้สินเชื่อ ส่วนด้านวัตถุประสงค์ของการกู้ และด้านหลักประกันธนาคารให้ความสำคัญมากในการให้สินเชื่อ หากพิจารณาลำดับความสำคัญจากค่าเฉลี่ย พบว่า ลำดับ แรกด้านความสามารถในการชำระหนี้ ด้านเงินทุน ด้านสถานการณ์ด้านอุปนิสัยของลูกค้า ด้านวัตถุประสงค์ของการกู้ และด้านหลักประกัน เรียงตามลำดับ

3. ระดับความสำคัญของปัจจัยที่ใช้ในการจัดการความเสี่ยงในการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์เอกชนในภาพรวมเฉลี่ย ด้านความเสี่ยงจากกระบวนการบริหารสินเชื่อ (การวัด และการติดตามความเสี่ยง และด้านสภาพแวดล้อมความเสี่ยงการให้สินเชื่อธนาคารให้ความสำคัญมากในการปล่อยกู้ เว้นแต่ด้านความเสี่ยงจากระบบการควบคุมการให้สินเชื่อ และด้านความเสี่ยงจากกระบวนการให้สินเชื่อธนาคารให้ความสำคัญมากที่สุดในการปล่อยกู้ หากพิจารณาลำดับความสำคัญของการบริหารความเสี่ยงจากค่าเฉลี่ยพบว่า ลำดับแรกด้านความเสี่ยงจากระบบการควบคุมการให้สินเชื่อ ด้านความเสี่ยงจากกระบวนการให้สินเชื่อ ด้านความเสี่ยงจากกระบวนการบริหารสินเชื่อ (การวัด และการติดตามความเสี่ยง) และด้านสภาพแวดล้อมการจัดการความเสี่ยงด้านสินเชื่อเรียงตามลำดับ

4. ตัวแบบการจัดการความเสี่ยงในการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์เอกชน = 18.295 + 6.551ด้านสภาพแวดล้อมความเสี่ยงการให้สินเชื่อ + 3.077ด้านความเสี่ยงจากระบบการควบคุมการให้สินเชื่อ +1.560 ด้านความเสี่ยงจากกระบวนการบริหารสินเชื่อ (การวัด และการติดตามความเสี่ยง) +.395ด้านความเสี่ยงจากระบบการควบคุมการให้สินเชื่อ

อธิบายตัวแบบปัจจัยที่ใช้ในการจัดการความเสี่ยงในการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์เอกชน ถ้าธนาคารต้องการลดความเสี่ยงในการปล่อยสินเชื่อ ปฏิบัติดังนี้

1. ธนาคารต้องลงทุนในส่วนของข้อมูล สารสนเทศ ระบบการติดต่อสื่อสาร เครื่องมือเครื่องจักร ที่มาช่วยทำงานในการบริหารความเสี่ยงเท่ากับ 18.295 หน่วย

2. ด้านสภาพแวดล้อมความเสี่ยงการให้สินเชื่อ ถ้าธนาคารปรับปรุงพัฒนาข้อมูลประกอบการพิจาณาให้สินเชื่อ การเลือกประเด็นความเสี่ยงที่ถูกต้อง กำหนดนโยบายสินเชื่อที่ชัดเจนและถือปฏิบัติอย่างจริงจัง และ

จำนวนผู้กู้ยืม/ธุรกิจ ธนาคารให้ความสำคัญระดับมาก ส่วนความสามารถทางเทคนิคในการประเมินสินเชื่อให้ความสำคัญมากที่สุด และดำเนินการให้สินเชื่อปราศจากการชี้นำหรือคำสั่งทางการเมือง จะช่วยให้ธนาคารสามารถลดความเสี่ยงได้ 6.551 หน่วย

3. ด้านความเสี่ยงจากระบบการควบคุมการให้สินเชื่อ ถ้าธนาคารปรับปรุงพัฒนาการให้สินเชื่อมีการควบคุมอย่างเหมาะสม มีระบบบริหารสินเชื่อด้อยคุณภาพ มีการควบคุมสินเชื่อตามที่กฎหมายกำหนดการ มีระบบการสอบทานสินเชื่ออย่างต่อเนื่องและเป็นอิสระและการเฝ้าระวังและควบคุมการให้สินเชื่ออย่างต่อเนื่อง จะช่วยให้ธนาคารสามารถลดความเสี่ยงได้ 3.077 หน่วย

4. ด้านความเสี่ยงจากกระบวนการบริหารสินเชื่อ (การวัด และการติดตามความเสี่ยง) ถ้าธนาคารปรับปรุงพัฒนาระบบข้อมูลที่ทันสมัย MIS และเทคนิคการวิเคราะห์ที่ดี มีระบบการติดตามฐานะลูกหนี้แต่ละราย การพัฒนาและการใช้อันดับความเสี่ยงภายในองค์กร (Internal risk rating) ในการบริหารความเสี่ยง และคาดการณ์และการกันสำรองหนี้เสียที่เพียงพอจะช่วยให้ธนาคารสามารถลดความเสี่ยงได้ 1.560 หน่วย

5. ด้านความเสี่ยงจากกระบวนการให้สินเชื่อ ถ้าธนาคารปรับปรุงพัฒนาการให้สินเชื่อด้านสถานการณ์อุปนิสัยของลูกค้า ด้านเงินทุน ด้านหลักประกัน และด้านความสามารถในการชำระหนี้ให้มีประสิทธิภาพทุกกระบวนการ ซึ่งต้องสอดคล้องกับนโยบายของธนาคาร จะช่วยให้ธนาคารสามารถลดความเสี่ยงได้ +.395 หน่วย

อภิปรายผล

1. ปัจจัยที่มีผลต่อการให้สินเชื่อของผู้ให้สินชื่อของธนาคารพาณิชย์ให้ความสำคัญมากที่สุดคืออุปนิสัยของลูกค้า ด้านความสามารถในการชำระหนี้ ด้านเงินทุน และด้าน.สถานการณ์ ธนาคารให้ความสำคัญลำดับมากที่สุดในการให้สินเชื่อ ส่วนด้านวัตถุประสงค์ของการกู้ และด้านหลักประกันธนาคารให้ความสำคัญมากในการให้สินเชื่อ หากพิจารณาลำดับความสำคัญจากค่าเฉลี่ย พบว่าลำดับ แรกด้านความสามารถในการชำระหนี้ ด้านเงินทุน ด้านสถานการณ์ ด้านอุปนิสัยของลูกค้า ด้านวัตถุประสงค์ของการกู้ และด้านหลักประกัน เรียงตามลำดับ

1.1 พนักงานธนาคารพาณิชย์ให้ความสำคัญมากที่สุดคืออุปนิสัยการชำระหนี้คืนของลูกค้าถ้าธนาคารต้องการลดความเสี่ยงจากการให้สินเชื่อควรพิจาณาความปรารถนาในการชำระหนี้คืนของลูกค้า อาชีพและลักษณะของงานที่ลูกค้าทำหรือการดำเนินธุรกิจและประวัติทางการชำระหนี้หรือด้านการเงินผู้ขอกู้(เครดิตบูโร) ประกอบกับการพิจารณาสถานะทางสังคมของผู้กู้หรือธุรกิจ ที่อยู่และภูมิลำเนา/ฐานะการสมรส ซึ่งเป็นบ่งบอกถึงลักษณะอุปนิสัยของในการชำระเงินคืน สถานะและความมั่นคงของของลูกค้าธนาคารเป็นอย่างดีสอดคล้องกับงานวิจัยของทวิติยา บุศยรัตน์ (2541) ได้ศึกษาเรื่อง “การบริหารด้านสินเชื่อเพื่อลดความเสี่ยงของธนาคารพาณิชย์“ พบว่า การเกิดหนี้ที่ไม่มีคุณภาพที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้คืนแก่ธนาคารมี ปัญหาลูกหนี้ไม่ให้ความร่วมมือและไม่เห็นถึงความสำคัญของภาระหนี้ที่มีอยู่กับธนาคารทำให้มีผลต่อคุณภาพหนี้ และได้เสนอทางออกในการแก้ไขปัญหา พิจารณาคุณสมบัติส่วนตัวของลูกหนี้โดยใช้ประสบการณ์

1.2 พนักงานธนาคารพาณิชย์ให้ความสำคัญมากที่สุดลำดับที่สองคือความสามารถในการชำระหนี้ให้กับธนาคารเมื่อธนาคารได้ให้สินเชื่อไปแล้ว จึงควรพิจารณารายได้ของบุคคลหรือธุรกิจสามารถหาได้รายเดือนและปีและรายได้ที่ผู้กู้สามารถนำมาชำระหนี้คืน พิจารณาจำนวนหนี้สินของผู้กู้/ของธุรกิจที่เคยกู้กับสถาบันการเงินมาแล้ว ควรตรวจสอบความมั่นคงของสถานที่ทำงาน/ของธุรกิจและตรวจสอบพิจารณาสุขภาพผู้กู้/ผู้บริหารธุรกิจ จะช่วยลดความเสี่ยงจากการให้สินเชื่ออีกแนวทางหนึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยทวิติยา บุศยรัตน์ (2541) ได้ศึกษาเรื่อง

“การบริหารด้านสินเชื่อเพื่อลดความเสี่ยงของธนาคารพาณิชย์” พบว่า การเกิดหนี้ที่ไม่มีคุณภาพที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้คืนแก่ธนาคารส่วนหนึ่งเกิดจากลูกหนี้ไม่มีประสบการณ์และขาดความรู้ความสามารถในการบริหารธุรกิจ และสภาพคล่องและเงินทุนของลูกหนี้ต่อความสามารถในการชำระหนี้

1.3 พนักงานธนาคารพาณิชย์ให้ความสำคัญมากที่สุดลำดับที่สามคือเงินทุนที่ลูกค้าธนาคารมีอยู่ ดังนั้น ถ้าธนาคารต้องการลดความเสี่ยงจากการให้สินเชื่อควรพิจารณาเงินหมุนเวียนเข้าออกจากเสต็ท์เม้นการเดินบัญชีของธุรกิจหรือผู้กู้ อัตราส่วนจำนวนเงินที่ขอกู้ต่อเงินทุนที่ผู้ขอกู้มีอยู่ตลอดจนสินทรัพย์ประจำตัวและเงินของผู้กู้/ธุรกิจ.กรรมสิทธิ์ในสินทรัพย์ถาวรของกู้กู้/ธุรกิจ และความมีชื่อเสียงของบุคคลหรือธุรกิจ จะมีส่วนช่วยให้ลดความเสี่ยงจากการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ได้

2. อภิปราย ตัวแบบการจัดการความเสี่ยงในการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์เอกชน = 18.295 + 6.551ด้านสภาพแวดล้อมความเสี่ยงการให้สินเชื่อ. + 3.077ด้านความเสี่ยงจากระบบการควบคุมการให้สินเชื่อ +1.560 ด้านความเสี่ยงจากกระบวนการบริหารสินเชื่อ (การวัด และการติดตามความเสี่ยง +.395ด้านความเสี่ยงจากระบบการควบคุมการให้สินเชื่อ

จากตัวแบบปัจจัยที่ใช้ในการจัดการความเสี่ยงในการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์เอกชน ถ้าธนาคารต้องการลดความเสี่ยงในการปล่อยสินเชื่อ ปฏิบัติดังนี้

2.1 ธนาคารต้องลงทุนในส่วนของข้อมูลสารสนเทศ ระบบการติดต่อสื่อสาร เครื่องมือเครื่องจักรและฐานข้อมูลของลูกที่จะมาช่วยในการบริหารความเสี่ยงเท่ากับ 18.295 หน่วย

2.2 ด้านสภาพแวดล้อมการจัดการความเสี่ยงด้านสินเชื่อ ธนาคารควรปรับปรุงพัฒนาฐานข้อมูลทุกด้านทั้งสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกธุรกิจหรือข้อมูลส่วนบุคคลไว้อย่างละเอียดครอบคลุมทุกด้านเพื่อใช้ประกอบการพิจาณาให้สินเชื่อ การเลือกประเด็นความเสี่ยงของการให้สินเชื่อที่ถูกต้อง ธนาคารควรกำหนดนโยบายสินเชื่อที่ชัดเจนเพื่อให้พนักงานธนาคารสามารถถือปฏิบัติได้อย่างจริงจัง ควรกำหนดจำนวนผู้กู้ยืม/ธุรกิจในแต่ละเดือน ปีไว้อย่างชัดเจน โดยดำเนินการให้สินเชื่อปราศจากการชี้นำหรือคำสั่งทางการเมือง จะช่วยให้ธนาคารสามารถลดความเสี่ยงได้ 6.551 หน่วย

3. ด้านความเสี่ยงจากระบบการควบคุมการให้สินเชื่อ ถ้าธนาคารปรับปรุงพัฒนาระบบการให้สินเชื่อมีการควบคุมได้อย่างเหมาะสม จัดเตรียมแผนรองรับระบบบริหารสินเชื่อด้อยคุณภาพ ดำเนินการควบคุมสินเชื่อตามที่กฎหมายกำหนดไว้อย่างเคร่งคัด มีระบบการสอบทานสินเชื่ออย่างต่อเนื่องและเป็นอิสระและการเฝ้าระวังและควบคุมการให้สินเชื่ออย่างต่อเนื่อง จะช่วยให้ธนาคารสามารถลดความเสี่ยงได้ 3.077 หน่วย

4. ด้านความเสี่ยงจากกระบวนการบริหารสินเชื่อ (การวัด และการติดตามความเสี่ยง) ธนาคารควรปรับปรุงพัฒนาระบบข้อมูลการจัดการสารสนเทศ (MIS) ที่ทันสมัย ฐาน กำหนดระเบียบวิธีปฏิบัติให้พนักงานทุกคนปฏิบัติตามได้อย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมกับนำเทคนิคการวิเคราะห์สินเชื่อที่ดี กำหนดระบบการติดตามฐานะลูกหนี้แต่ละรายปรับปรุงพัฒนาข้อมูลและการใช้อันดับความเสี่ยงขึ้นใช้ภายในองค์การ (Internal risk rating) เพื่อใช้ในการบริหารความเสี่ยง และคาดการณ์และการกันสำรองหนี้เสียที่เพียงพอจะช่วยให้ธนาคารสามารถลดความเสี่ยงได้ 1.560 หน่วย

5. ด้านความเสี่ยงจากกระบวนการให้สินเชื่อ ถ้าธนาคารปรับปรุงพัฒนาการให้สินเชื่อด้านสถานการณ์อุปนิสัยของลูกค้า ด้านเงินทุน ด้านหลักประกัน และด้านความสามารถในการชำระหนี้ให้มีประสิทธิภาพทุกกระบวนการ ซึ่งต้องสอดคล้องกับนโยบายของธนาคาร จะช่วยให้ธนาคารสามารถลดความเสี่ยงได้ +.395 หน่วย

อย่างไรก็ตามตัวแบบปัจจัยที่ใช้ในการจัดการความเสี่ยงในการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์เอกชนมีระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 78

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งนี้

1. ปัจจัยที่มีผลต่อการให้สินเชื่อของผู้ให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ให้ความสำคัญมากที่สุดคืออุปนิสัยของลูกค้า ด้านความสามารถในการชำระหนี้ ด้านเงินทุน ธนาคารให้ความสำคัญลำดับมากที่สุดในการให้ เรียงตามลำดับ

1.1 ธนาคารพาณิชย์ควรพิจารณาให้ความสำคัญกับอุปนิสัยการชำระหนี้คืนของลูกค้าถ้าธนาคารต้องการลดความเสี่ยงจากการให้สินเชื่อควรพิจาณาความปรารถนาในการชำระหนี้คืนของลูกค้า อาชีพและลักษณะของงานที่ลูกค้าทำหรือการดำเนินธุรกิจและประวัติทางการชำระหนี้หรือด้านการเงินผู้ขอกู้(เครดิตบูโร) ประกอบกับการพิจารณาสถานะทางสังคมของผู้กู้หรือธุรกิจ ที่อยู่และภูมิลำเนา/ฐานะการสมรส ซึ่งเป็นบ่งบอกถึงลักษณะอุปนิสัยของในการชำระเงินคืน สถานะและความมั่นคงของของลูกค้าธนาคารเป็นอย่างดี

1.2 ความสามารถในการชำระหนี้ให้กับธนาคารเมื่อธนาคารได้ให้สินเชื่อไปแล้ว เพื่อลดความเสี่ยงจากการให้สินเชื่อธนาคารควรพิจารณารายได้ของบุคคลหรือธุรกิจสามารถหาได้รายเดือนและปีและรายได้ที่ผู้กู้สามารถนำมาชำระหนี้คืน พิจารณาจำนวนหนี้สินของผู้กู้/ของธุรกิจที่เคยกู้กับสถาบันการเงินมาแล้ว ควรตรวจสอบความมั่นคงของสถานที่ทำงาน/ของธุรกิจ และตรวจสอบพิจารณาสุขภาพผู้กู้/ผู้บริหารธุรกิจ จะช่วยลดความเสี่ยงจากการให้สินเชื่ออีกแนวทางหนึ่ง

1.3 เงินทุนที่ลูกค้าธนาคารมีอยู่ธนาคารพาณิชย์ให้ความสำคัญมากที่สุดลำดับที่สาม ดังนั้นถ้าธนาคารควรลดความเสี่ยงจากการให้สินเชื่อ ควรพิจารณาเงินหมุนเวียนเข้าออกจากเสต๊ท์เม้นการเดินบัญชีของธุรกิจหรือผู้กู้ อัตราส่วนจำนวนเงินที่ขอกู้ต่อเงินทุนที่ผู้ขอกู้มีอยู่ตลอดจนสินทรัพย์ประจำตัวและเงินของผู้กู้/ธุรกิจ.กรรมสิทธิ์ในสินทรัพย์ถาวรของกู้กู้/ธุรกิจ และความมีชื่อเสียงของบุคคลหรือธุรกิจ จะมีส่วนช่วยให้ลดความเสี่ยงจากการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ได้

2. การนำตัวแบบการจัดการความเสี่ยงในการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์เอกชน ในการลดความเสี่ยงให้มีประสิทธิภาพนั้นธนาคารควรลดความเสี่ยงในการปล่อยสินเชื่อ ปฏิบัติดังนี้

2.1 ธนาคารต้องลงทุนในส่วนของข้อมูลสารสนเทศ ระบบการติดต่อสื่อสาร เครื่องมือเครื่องจักรและฐานข้อมูลของลูกที่จะมาช่วยในการบริหารความเสี่ยงเท่ากับ 18.295 หน่วย

2.2 ด้านสภาพแวดล้อมความเสี่ยงการให้สินเชื่อ ธนาคารควรปรับปรุงพัฒนาฐานข้อมูลทุกด้านทั้งสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกธุรกิจหรือข้อมูลส่วนบุคคลไว้อย่างละเอียดครอบคลุมทุกด้านเพื่อใช้ประกอบการพิจาณาให้สินเชื่อ การเลือกประเด็นความเสี่ยงของการให้สินเชื่อที่ถูกต้อง ธนาคารควรกำหนดนโยบายสินเชื่อที่ชัดเจนเพื่อให้พนักงานธนาคารสามารถถือปฏิบัติได้อย่างจริงจัง ควรกำหนดจำนวนผู้กู้ยืม/ธุรกิจในแต่ละเดือน ปีไว้อย่างชัดเจน โดยดำเนินการให้สินเชื่อปราศจากการชี้นำหรือคำสั่งทางการเมือง จะช่วยให้ธนาคารสามารถลดความเสี่ยงได้ 6.551 หน่วย

3. ด้านความเสี่ยงจากระบบการควบคุมการให้สินเชื่อ ถ้าธนาคารปรับปรุงพัฒนาระบบการให้สินเชื่อมีการควบคุมได้อย่างเหมาะสม จัดเตรียมแผนรองรับระบบบริหารสินเชื่อด้อยคุณภาพ ดำเนินการควบคุมสินเชื่อตามที่กฎหมายกำหนดไว้อย่างเคร่งคัด มีระบบการสอบทานสินเชื่ออย่างต่อเนื่องและเป็นอิสระและการเฝ้าระวังและควบคุมการให้สินเชื่ออย่างต่อเนื่อง จะช่วยให้ธนาคารสามารถลดความเสี่ยงได้ 3.077 หน่วย

4. ด้านความเสี่ยงจากกระบวนการบริหารสินเชื่อ (การวัด และการติดตามความเสี่ยง) ธนาคารควรปรับปรุงพัฒนาระบบข้อมูลการจัดการสารสนเทศ(MIS) ที่ทันสมัย ฐาน กำหนดระเบียบวิธีปฏิบัติให้พนักงานทุกคนปฏิบัติตาม

ได้อย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมกับนำเทคนิคการวิเคราะห์สินเชื่อที่ดี กำหนดระบบการติดตามฐานะลูกหนี้แต่ละราย ปรับปรุงพัฒนาข้อมูลและการใช้อันดับความเสี่ยงขึ้นใช้ภายในองค์การ (Internal risk rating) เพื่อใช้ในการบริหารความเสี่ยง และคาดการณ์และการกันสำรองหนี้เสียที่เพียงพอจะช่วยให้ธนาคารสามารถลดความเสี่ยงได้ 1.560 หน่วย

5. ด้านความเสี่ยงจากกระบวนการให้สินเชื่อ ถ้าธนาคารปรับปรุงพัฒนาการให้สินเชื่อด้านสถานการณ์อุปนิสัยของลูกค้า ด้านเงินทุน ด้านหลักประกัน และด้านความสามารถในการชำระหนี้ให้มีประสิทธิภาพทุกกระบวนการ ซึ่งต้องสอดคล้องกับนโยบายของธนาคาร จะช่วยให้ธนาคารสามารถลดความเสี่ยงได้ +.395 หน่วย

อย่างไรก็ตามตัวแบบปัจจัยที่ใช้ในการบริหารความเสี่ยงในการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์เอกชน มีระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 78

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยครั้งต่อไปควรเปรียบเทียบผลที่เกิดขึ้นจากการนำตัวแบบการจัดการความเสี่ยงในการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์เอกชน

2. ควรวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมและการจัดการความเสี่ยงในการให้สินเชื่อแต่ละประเภท

3. ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริการการลดความเสี่ยง และการกระจายความเสี่ยง

เอกสารอ้างอิง

กัลยา วานิชย์บัญชา. (2544). **การวิเคราะห์ตัวแปรหลายตัวด้วย SPSS for Windows.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เกียรติพงศ์ อริยปรัชญา, วิลาศลักษณ์ สินสวัสดิ์ และนลิน ฉัตรโชติธรรม. **รายงานการวิจัยเรื่องความมั่งคั่งและหนี้สินครัวเรือนไทย: การบริหารความเสี่ยงและการเข้าถึงบริการทางการเงิน.** กรุงเทพฯ: ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2550.

เจริญ เจษฎาวัลย์. (2548). **การบริหารความเสี่ยง.** พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : บริษัท พอดี จำกัด.

ชูศรี เที้ยศิริเพชร. **เอกสารคำสอน: การบัญชีระหว่างประเทศ.** เชียงใหม่ : ภาควิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ, 2545.

ดอน นาครทรรพ, กรองแก้ว กฤตยากีรณ และสุคนธ์พัฒน์ จันทพันธ์. **ความเสี่ยงของธนาคารพาณิชย์ไทย: มุมมองจากการวิเคราะห์โครงสร้างสินเชื่อธุรกิจ.** กรุงเทพฯ: ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2550.

ดารณี พถทธวิบูลย์. (2537). **การจัดการสินเชื่อ**, กรุงเทพฯ : อาทรการพิมพ์.

ทวิติยา บุษยรัตน์. (2541). **การบริหารด้านสินเชื่อเพื่อลดความเสี่ยงของธนาคารพาณิชย์.** เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ทิพย์ภาพร เกิดผล. (2548). **การบริหารความเสี่ยงทางการเงินของธุรกิจในประเทศไทย.** เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2546). **คู่มือการตรวจสอบความเสี่ยงสถาบันการเงิน.**

สุเมธี ทาวิชัย. (2546). **การบริหารความเสี่ยงของธนาคารพาณิชย์ ในเขตภาคเหนือ.** บัญชีมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

กิตติ พัฒนพงศ์พิบูลย์. **เปลี่ยนวิธีกำกับแบงค์คุมเฉพาะความเสี่ยงดัน Inflation targeting**, การเงินการธนาคาร, (เมษายน 2543)

เมธี ภัทรกรกุล. **แบงค์ตั้งป้อมกันความเสี่ยง**, การเงินการธนาคาร, (กรกฎาคม 2543)

พรสรัญ รุ่งเจริญกิจกุล. **การบริหารความเสี่ยง**, การเงินการธนาคาร, (มกราคม 2542)

Kotler, P. (1999). **Kotler on marketing: How to create, win and dominate markets**. New York Free Press.

Kuritzkes, Aand., & Schuermann, T. (2006). **What we know, don't know and can't know about bank risk: A view from the trenches.** Retrieved July 10, 2006, from

Koch. George. E. (1988). **Bank Management**. (3rd ed) USA: The Dryden Press.

Gibson, C.H. (2007). **Financial reporting and analysis***: Using financial accounting information* (10th ed)., New York: Thomson South-Western.